

ročník III.

pátek 28. dubna 2023

Ze strání Kozákova, směrem k Vyskři – ta se schovává

Milý čtenáři!

Odeslal jsem svůj magazín, odeslal poslední příspěvek do nového SORRY.

A vyřídil jsem mejly, až na jeden.

Tomu se čtrnáct dní vyhejbám jak pozvánce na kolonoskopii.

Je 14:07.

Dávám si cigáro.

Je 14:14 a jdu na to.

Rozklikávám.

Zřízení datové schránky.

Zadávám uživatelské jméno a heslo ID.

Chyba.

Druhý pokus.

Chyba.

Prohlížím pozorně opsané údaje.

Aha! Tohle není S, ale pětka!

Třese se mi totiž ruka, jako bych se vloupával do trezoru ČNB.

Správně, připuštěn!

Jsem tu vteřinu – a už tu mám čtyři zprávy.

Odstraň, doložte, neodpovídejte, buďte vítán!

Povolávací rozkaz od Putina tu naštěstí není.

Chtěl jsem si nastavit, aby mi přišla SMS, když přijde nová zpráva, ale nevím jak. Raději odsud zdrhám.

14:43 – dávám si panáka.

14:46 – dávám si druhého panáka a dalšího cigáro.

Tak mám datovou schránku...

Tohle vám nikdy neodpustím, oudové státu... oudi! ☹

turnov

Od středy 26. dubna dochází v ulici Antonína Dvořáka k úpravě dopravních omezení. V souvislosti s průběhem rekonstrukce bude nově zobousměrněn horní úsek ulice. Stavební práce v ulici Antonína Dvořáka se postupně posouvají směrem od části U Raka ke křižovatce s Vejrichovou ulicí.

Od středy tak začaly platit nová dopravní omezení. Ulice Antonína Dvořáka bude v úseku od křižovatky s Vejrichovou obousměrná. Do náměstí Českého ráje začnou vyjíždět všechna vozidla, včetně vozidel stavby.

V ulici Antonína Dvořáka, před vstupem do pasáže pod historickou radnicí, bude zřízena výhybna, nově zde bude platit zákaz parkování v rozsahu 2 parkovacích míst. Před radnicí zbyde část parkovacích míst vyhrazená pro Městský úřad Turnov (svatby, oficiální návštěvy). Stání vyhrazené pro invalidy bude prozatím zachováno. Parkování bude řešeno ve směru k náměstí Českého ráje, tedy v opačném směru než standardně. Prosíme, neblokuje obousměrné řešení průjezdu ulice parkováním na zákazech zastavení!

V souvislosti se změnou průjezdu ulic Antonína Dvořáka bude průjezd Tázlerovou a Vejrichovou ulicí navrácen do běžného režimu, tj. s jednosměrným vjezdem z Hluboké ulice. (Marcela Jandová)

Náměstí Českého ráje bude opět patřit hasičské, a tentokrát i vojenské technice. **V pátek 5. května** zde najdete stánek infocentra, knihovny nebo Uličky řemesel. Nechybí hudební program a dobré jídlo.

Májová slavnost 2023 se uskuteční **v pátek 5. května** odpoledne u příležitosti Dne vítězství, Dne matek i připomenutí svátku sv. Floriána, který je patronem všech hasičů. Ve 12 hodin nabitě odpoledne zahájí tradiční pieta u pomníku padlých ve Skálově ulici, od 13 hodin můžete prozkoumat hasičskou a vojenskou techniku na náměstí Českého ráje.

Na děti čeká dílna Městské knihovny Antonína Marka v Turnově, dospělé čeká zajímavá nabídka knih i informačních materiálů. Ve stánku Uličky řemesel se můžete nechat pozvat na mimořádnou součást májových oslav, a to slavnostní otevření rekonstruované pasáže u historické radnice v 16 hodin.

Abychom nepředbíhali, ve 14 hodin startuje hudební program se skupinou Retro Five a Big Bandem ZUŠ Turnov. Slavnostní přestřižení pásky u Turnovského díla – Uličky řemesel se odehraje o dvě hodiny později. Z náměstí ovšem nemusíte pospíchat, program v Uličce řemesel trvá až do 19 hodiny. Během odpoledne si můžete zajít na módní přehlídku, do nové galerie na výstavu turnovského výtvarníka Karla Janáka nebo zaskočit do některého z obchůdků i dílen – jen se podívat, zkusit workshop nebo si pořídit něco pěkného.

Po celý den se Vám s volným vstupem otevře Muzeum Českého ráje Turnov, tak určitě zajděte prozkoumat nové expozice a právě probíhající výstavy.

(Marcela Jandová)

Exponát měsíce dubna – vitráže z kostela Narození Panny Marie

Tyto vitráže pocházejí z oken kostela, který stál na místě dnešního kostela Narození Panny Marie v Turnově. Na tomto místě stál původně dřevěný kostel a dominikánský klášter, který byl vypálen za husitských válek, pravděpodobně roku 1424. Klášter již na tomto místě nebyl obnoven, ale v polovině šestnáctého století bylo započata stavba kostela nového, který poté až do roku 1620 užívala Jednota bratrská. Tento svatostánek však v roce 1643 rovněž vyhořel.

Ve znovuobnoveném chrámu byla instalována vitrážová okna, z nichž se právě část, vybraná jako exponát měsíce dubna, dochovala dodnes jako jediná. Jedná se o čtyři terčové tabulky propojené olověnými pásky s barevnými skly a jeden samostatně zachovalý terčík.

Tato kruhová pole vitráže jsou zdobena malbou sklářskými barvami, které jsou směsí prášku z barevného skla a pojiva. Tato technika malby je velmi odolná a díla si udržují sytost barev i po staletích. Na obou horních terčících je vyobrazen tovaryš s erbem ševcovského cechu ve společenském oděvu a klobouku s pštroším perem. Obě tabulky se liší pouze v detailech, například rozdílů obuv postav nebo odlišné rozmístění atributů řemesla v erbu. Po obvodu obou horních tabulek je nápis: *Po vypalení Města Turnowa. Toto wokno Dano gest*

vdelati za Cechmiftru Girzyka Ffendricha Jakuba Millera Starffich Danijele Cezrwenky Jana Keblera 1647.

(Na první tabulce chybí jen jméno „Danijele“.)

Na terčíku vlevo dole je vyobrazení erbu cechu mydlářů a datace 1648. Čtvrtá tabulka nese nápis:

**KASSPAR POSELT BVRGRABI · A · GIRŽI BAVŇOWSKÝ PISAŘ
DVCHODNI PANSTWI SEMILSKEHO ANNO DOMINI – 1647.**

Tabulky tedy nesou jména a znaky donátorů, kteří po požáru přispěli na obnovu kostela.

Poslední terčík se zachoval samostatně a nese vyobrazení erbu hraběcího rodu Desfours. Původní rodový erb tvoří spodní polovinu a je na něm zlatá hvězda na modrém poli pod červenou zlatě lemovanou krokví, na níž spočívají pařáty gryfů. Horní polovinu tvoří černý říšský orel na zlatém poli, který byl rodu do znaku přidán po jeho povýšení roku 1629. Erb drží dva lvi a zdobí jej pět klenotů s křesadlovou pistolí, mečem, vlajkami s orlem a hlavou gryfa.

/ Muzeum Českého ráje

Turnovské kulturní tipy:

pátek 28. dubna, 19.00, klub KUS

FOXY MAMA

Foxy Mama je tříčlenná kapela z Prahy vedená kytaristou a zpěvákem Davidem Kandlerem. Jejich originální styl je směsicí blues, soulu a rocku. Inspiraci čerpají jak z hudby 60. a 70. let, tak i ze současného pojetí těchto žánrů. V únoru 2021 vyšlo jejich debutové EP 'Still Dreamin'.

sobota 29. dubna od 18.30, kino Sféra

Expediční kamera

Objevujme...Poznávejme...Žijme! Kam až můžeme na lodi doplout? Kam až můžeme vylézt? Kde jsou naše hranice? Přemýšlejme o tom na Expediční kameře 2023.

Expediční kamera je filmový festival, který k vám již od roku 2009 přináší nejlepší cestovatelské a dobrodružné filmy z mezinárodní i domácí produkce.

PROGRAM

TICHO (9 minut, Kanada)

Občas toho začnete mít dost a potřebujete utéct někam, kde nezáleží na tom, jak efektivní jste dnes byli a kolik jste toho splnili. Film sleduje Reinise, který strávil dva týdny ve švýcarských Alpách. Každý den chodil nahoru a dolů, plaval v mrazivých vodách a hlavně trávil čas sám se sebou.

MADAGASKAR - OSTROV DUCHŮ A KOUZEL (46 minut, Česko)

Dokument zachycuje pátrání po údajné záhadné bytosti jménem kalanoro, žijící v odlehlých místech ostrova Madagaskar. Tento tvor má podle domorodců magickou moc, nadpřirozenou sílu a telepatické schopnosti. Obyvatelé Madagaskaru v něj věří a mají k němu velký respekt. Členové expedice se zúčastní několika obřadů, tak zvané tromby, na vyvolávání této chlupaté, asi metr vysoké bytosti.

MALLORCA (16 minut, Česko)

Autenticky podaná zimní výprava na Mallorku v době omikronu skrze hledáček telefonu. S plnou polní po nevyšlapaných trasách největšího z Baleárských ostrovů. Deset dní a dva poutníci na ostrově, který si oblíbili nejen dávní piráti. Spaní pod širákem, krásné pláže a azurové moře. Nespočet výškových metrů a kilometrů v nohách. To vše pro jedinečná setkání, lidi a místa, z kterých se tají dech.

NEJDELŠÍ SVATEBNÍ CESTA? (35 minut, Česko)

Mladí dobrodruzi Peggy Marvanová a Adam Záviška o sobě mluví jako o normálních lidech, kteří prostě jen jdou za svými sny. Tímto způsobem si už na své konto stihli přidat takové úsěchy, jako třeba vítězství na slavném závodě Tour Divide (4500 km) nebo světové prvenství na zimní polární výzvě Lapland Extreme Challenge. Jejich motto zní „veliký cíl dává životu velký smysl.“

DIVOKÉ VODY (86 minut, Francie)

Objevte příběh jedné z nejúspěšnějších kajakářek své generace – Nourie Newman. Filmovému režisérovi Davidu Arnaudovi se podařilo poodhalit Nourii jako nikdy předtím. Zjistíme, že zápasí s věcmi, které občas ovlivňují i její sportovní výkony a možnosti posouvat své hranice.

STRÁŽCI ÚDOLÍ SOPKY TUPUNGATO (20 minut, Chile)

Film ukazuje neuvěřitelný výstup a sestup nejvyšší hory centrálního Chile na kole. Sopka Tupungato (6 570 m n. m.) je vzdálená jen 80 km od hlavního města Santiaga de Chile, ale z důvodu špatné dostupnosti se toho o ní moc neví.

VZNEŠENÁ (15 minut, USA)

Efektivní komunikace je výzva, které čelí každý horolezec. Je to sport, který vyžaduje intenzivní soustředění, spolupráci a překonání strachu. Pro neslyšící horolezkyni Sonyu Wilson jsou komunikace a komunita životně důležitými. Elevated je neverbální film sdílející Sonyinu zkušenost neslyšící ženy a horolezkyň pracující na překonání propasti mezi neslyšícími komunitami a outdoorovým průmyslem.

DOVOLENÁ NA BAFFINOVĚ OSTROVĚ

(12 minut, Kanada)

Hledáte romantickou dovolenou? Zkuste Baffinův ostrov! Pamatujte: expedice je to samé jako dovolená, záleží jen na vašem přístupu. Erik Boomer a Sarah McNair-Landry se ve filmu vydávají na odvážnou 45 denní expedici na odlehlý

Baffinův ostrov, aby hledali skály, na které by se dalo vylézt a neprozkoumané řeky, které by se daly sjet.

úterý 2. května od 19.30 hodin, městské divadlo

Vilém Veverka TRIO plus

Viděno klasickou optikou jde o výraznou multižánrovou komorní fúzi – na půdorysu sólového hobojce a jazzového trio, navíc s jasnou akcentací současné hudby, na straně druhé je specifikem této koncertní performance osobitý „stand-up“ element, který počítá dokonce s možnou interakcí diváka. Moderní jevištní platformu, která je výsledkem dlouholeté koncertní zkušenosti, dotváří Vilém Veverka, vítěz prestižní soutěže Sony Music Foundation v Tokyu, spolu s jeho špičkovými kolegy k posluchačsky mimořádně atraktivnímu formátu. „Věřím, že naši posluchači budou odcházet z koncertu s dojmem, že podobný zážitek z živé akustické hudby ještě neměli“, říká o své formaci Vilém Veverka. Koncert nabídne reflexi fenomenálního Chicka Coreya, který i po svém odchodu dál výrazně inspiruje hudební scénu. Ještě výraznější podíl pak představuje hudba skladatelů, kteří komponují přímo pro formaci Vilém Veverka TRIOplus, na prvním místě hudba jednoho z interpretů, Martina Hyblera. Právě Hyblerův autorský podíl je zcela zásadní, důkazem budiž i ve světové premiéře uvedený opus „Questions Marks“. Není bez zajímavosti, že hudební formaci na dnešním koncertě doprovodí a spolu s interprety tak celý večer dotvoří turnovský sbor Musica Fortuna.

Intrepreti: Vilém Veverka – band leader hoboj, Martin Hybler – klávesové nástroje, Ondřej Štajnochr – kontrabas, Tomáš Hobzek – bicí nástroje.

pátek 5. května od 19 hodin, Malá (domácí) scéna, klub KUS

Retro Five

Turnovsko-liberecká kapela Retro Five vznikla na podzim 2009 sloučením členů bývalé turnovské kapely Tornádo a bývalé liberecké kapely Bezpes.

Aktuálně hrají ve složení: Venca Ouvín - sólová kytara, zpěv; Mirek Janus -bicí
Leona Hofmanová - klávesy, zpěv; Pavel Matějka - basová kytara; Petr Daněk - kytara, zpěv

turnovsko

VALDŠTEJN – Hrad Valdštejn zve na pestrý kulturní program, probíhající na přelomu dubna a května. **V sobotu 29. dubna** bude přes hrad vést trasa oblíbené akce *Český ráj dětem*, kterou se tradičně zahajuje turistická sezóna v našem regionu (hrad bude otevřen od 9:00 hodin). **V pondělí 1. května** proběhne od 14 hodin již 21. ročník melodramu *Máj na Valdštejně*.

Zajímavá interpretace nejznámějšího díla Karla Hynka Máchy, pod taktovkou hudebního skladatele a režiséra Zdeňka Zahradníka, kombinuje mluvené slovo s hudbou. Samotný básník měl v 19. století na hrad zavítat, a to v rámci svých cest do nedalekých Krkonoš. Jeho podoba má být také údajně vtisknuta do malby malíře Františka Maška, zdobící dodnes kapličku sv. Jana Křtitele na prv-

ním nádvoří, kde se představení odehrává.

Návštěvníci se mohou těšit na hvězdné obsazení, přičemž v hlavních rolích vystoupí herec Ernesto Čekan a herečka a moderátorka Gabriela Filippi. Ta rovněž vzpomíná na pohádku Anička s lískovými oříšky, kterou na Valdštejně před třiceti lety natáčela. Shodou okolností uplyne i třicet let od natočení pohádky Nesmrtelná teta, ve které se objevil i nedaleký Kopicův statek.

Právě herec Ernesto Čekan (v Májí představující Viléma) si na statku v této pohádce zahrál. Akce Máj na Valdštejně je součástí projektu „Valdštejn slova a hudby“, který finančně podporuje Liberecký kraj.

Od května bude hrad otevřen denně (9:30—16:30) mimo pondělí, přičemž o svátečních dnech 1. a 8. května bude otevřeno.

(Radim Štícha, Turnovské památky a cestovní ruch)

SEDMIHORKY – V oblíbeném Autocampu Sedmihorky letos před letní turistickou sezonou žádné velké investice neplánují, nejsou na ně peníze. Kvůli vysokým nákladům zejména na energie si loni vydělali na výplaty a zbylo na běžnou údržbu a opravy, znovu odložit tak museli třeba opravu příjezdové komunikace, která by stála podle odhadů 300.000 korun. Na to teď peníze nejsou, řekl vedoucí kempu Pavel Staffen.

V minulosti byl kemp otevřený celoročně, loni to ale turbulence na trhu s energiemi změnilo. Od listopadu měli s výjimkou několika dnů kolem silvestra zavřeno a znovu se lze v areálu ubytovat teprve měsíc. Předběžně bude zase kemp fungovat do konce října a pak kolem silvestra. „Není to ale úplně definitivní,“ řekl Staffen. Díky zastropovaným cenám je teď podle něj situace lepší, kvůli inflaci museli ale i letos zdrazit. „V průměru je to zhruba o deset procent, nemohli jsme tam promítnout všechno, to bychom lidi odradili,“ doplnil.

Do areálu se vejde až 1500 návštěvníků, v takovém případě už vyhláší stopstav. Podle Staffena se to ale stává jen párkrát do roka. Nově loni zavedli rezervaci pro karavany a obytné vozy, místo pro stan ale rezervovat nelze. „Rádi bychom postavili nějaké nové chaty, i s tím ale budeme muset počkat na příznivější dobu,“ dodal vedoucí kempu.

(Genus, historické foto Okolí Liberce)

Vzpomínka na Mistra Josefa Kábrta, výtvarníka českého animovaného filmu, v lomnickém muzeu

V pondělí 1. května v 10 hodin se ve vstupní hale muzea uskuteční díky covidu dlouho odkládaná výstava nazvaná *Josef Kábrt – Výběr z díla – Petr Kábrt – ze soukromých sbírek*. Akce se koná pod záštitou Svazu Českých bibliofilů Praha (SČB) a potrvá do 28. května 2023.

Zásluhu na realizaci tohoto záměru má bezesporu syn Petr Kábrt – úspěšný dlouholetý tiskař grafických listů, a to nejen svého otce, ale i řady jiných uznávaných umělců. Od roku 1988 je členem Spolku sběratelů a přátel ex libris v Praze a členem výboru Spolku českých bibliofilů. K svému životnímu jubileu obdržel při příležitosti valné hromady prestižní ocenění, které je udělováno každoročně pouze jedné významné osobnosti. Čestnými členy vedle Petra Kábrta jsou např. i prof. František Dvořák, Václav Havel, Adolf Born, Vladimír Komárek nebo Vladimír Mikule – kulturní činovník z Lomnice.

Josef Kábrt - akademický malíř, ilustrátor, grafik a výtvarník animovaného filmu se narodil 14. října 1920 v Lomnici n/P a stal se jedním z nejvýznamnějších výtvarných umělců města.

Jeho dílo je obdivováno doma i za hranicemi. Již od mládí výtvarně vynikal a záhy se projevil jako výrazný talent. Prvního uměleckého vzdělání se mu dostalo v letech 1935–36 na

Státní odborné škole keramické v Praze, kde byl žákem profesora V. Vokálka aj. Ve stejné době byl přijat na Státní umělecko-průmyslovou školu v Praze a působil v ateliéru Fr. Kysely. Studia na této škole ukončil v roce 1941 u prof. Jaroslava Bandy. Poté J. Kábrt odchází až do konce druhé světové války do Zlína, kde se stává spoluvytvářcem našich prvních animovaných filmů. Odtud přešel do pražského studia Bratři v triku Jiřího Trnky. Kábrtovu bravurní schopnost převést kterýkoli výtvarný rukopis, či malířskou techniku do poetického světa kresleného filmu, vysoce hodnotili jak Eduard Hofman,

tak i Josef Lada, který po zhlédnutí pracovní projekce „Říkadel“ uznale prohlásil: „A víte, že jsem vůbec nepoznal, co jsem kreslil já a co vy?“ Záhy se stal J. Kábrt spolutvůrcem i režisérem více než třiceti animovaných filmů „Železný klobouk“ byl dokonce oceněn v Karlových Varech a Montevideu, „Tragédie vodníka“ v Locarnu, „Divoká planeta“ hned ve čtyřech městech – v Cannes, Terstu, Teheránu a Kroměříži.

Velmi rád vzpomínal na spolu-práci s proslulým Jeanem Effelem, jehož kresby pomáhal oživovat pro slavný celovečerní film „Stvoření světa“. Televizní diváci si jistě dobře pamatují šestadvacetidílný Kábrtův oblíbený seriál večerníčků „O klukovi z plakátu“, jehož věrnou předlohu našel ve svém synovi Petrovi.

I když práce ve filmu byla časově náročná, hodně se v této době věnoval malování a kreslení. Ilustroval též i několik knih (Nové pověsti české, Práce, Jak se zajíček chtěl klouzat, Dekameron juridický Václava Laciny a jiné), a málo známou skutečností je, že si zahrál též v několika epizodních filmových rolích. Soustavně se však malířské a grafické tvorbě věnoval až od roku 1979.

Protiklady dobra a zla, lásky a nenávisti, krásy a ošklivosti byly častými náměty Kábrtových děl. Měl dokonalý cit pro barvu a jejich rozmístění. Zářivými barvami zobrazoval krásné ženy, ale také škleb podivných, fantaskních postav, jak vystřižených z temného hororu. Byl velkým obdivovatelem malířství přelomu století – secese a symbolismu. Jeho bohatá fantazie však nemá mnohdy daleko k vidění surrealistů. Kábrtova perfektní kresba si přímo říkala také o grafické ztvárnění. Zejména si oblíbil lept a litografii. I v grafice hýřil nápady a naplňoval svá díla bohatou symbolikou. Po letech se opět vracel k námětům svých obrazů a filmů, ale také k motivům, které v něm probouzela četba.

Miloval F. Villona, K. J. Erbena, Franze Kafku, Oskara Wilda, Jaroslava Seiferta, oslovovaly jej biblické texty, ale i řecká a indická mytologie.

V neposlední řadě se věnoval tvorbě novoročenek a exlibris, kterých vytvořil 179. Je zastoupen v řadě galerií v Čechách nebo ve světě, a taktéž v soukromých sbírkách. Lomnické muzeum našemu rodákovi uspořádalo celou řadu autorských výstav a je nám velkou ctí, že část zdejší galerie oblastních výtvarníků je tvořena ukázkami jeho rozsáhlé tvorby.

Můžeme jen litovat, že J. Kábrt nečekaně v plné práci 7. února 1989 v Hradci Králové zemřel. Cena Trienále českého exlibris v Chrudimi mu byla udělena in memoriam. Je pohřben na lomnickém hřbitově.

V uměleckých šlépějích otce, pokud jde o tisk grafických listů, úspěšně kráčí i syn Petr Kábrt, kterého do tajů nelehké, ale inspirativní činnosti v závěru svého života výtvarník zasvětil. Ten se v pozdějších letech stal strážcem a popularizátorem otcova uměleckého odkazu. Vypracoval se též na vyhledávaného spolupracovníka řady výtvarníků, především trojhvězdí nejvýznamnějších malířů Pojizeří – J. Jíry, Vl. Komárka a J. Klápště.

Návštěvníci výstavy budou mít tak ojedinělou možnost zhlédnout práce otce i syna, jak malíře, tak tiskaře, který se v rámci ní představí s částí své umělecky cenné soukromé sbírky. (MMG Lomnice n/P)

Od 9. května se na křižovatce u Tylova divadla ve směru na Jilemnici objeví uzávěra a zákaz vjezdu všem vozidlům. Začne tím avizovaná kompletní rekonstrukce ulic Jilemnická a části Plk. Truhláře. V první fázi se bude jednat o výměnu vodovodů a kanalizací realizované VHS Turnov. Tato stavba potrvá, se zimní přestávkou, až do srpna příštího roku.

Na ní naváže kompletní rekonstrukce vozovky a chodníků, kterou bude provádět Krajská správa silnic Libereckého kraje. Podle posledních zpráv by tato stavba měla začít ve druhé polovině letošního roku z opačné strany – tedy od Košťálova. V průběhu prací by mělo dojít také k výměně veřejného osvětlení (investor Lomnice n/P) a přeložce nadzemních vedení nízkého napětí do „země“ (investor ČEZ). Vše by mělo být kompletně hotovo na konci příštího roku.

Nyní podrobněji k nejbližší, první etapě... Výměnu vodovodu a kanalizace, včetně přípojek, bude pro VHS Turnov provádět na základě veřejné soutěže firma MIZERA – STAVBY Lomnice. Celková smluvní cena prací činí 24,4 milionu korun bez daně.

V první fázi bude uzavřen úsek ulice Plk. Truhláře mezi křižovatkami s ulicemi 5. května a Kavánova (tedy od divadla nad sokolovnu). Objízdná trasa pro osobní vozidla a auto-

busy bude vedena ulicemi Kavánova (ve směru na Jilemnici) a Gen. Svobody (ve směru z Jilemnice). Nákladní dopravě bude vjezd zakázán úplně, objízdná trasa bude vedena přes Stružinec a Zelený Háj (vždy pro jeden směr).

Pro chodce bude v maximální možné míře zachován průchod po chodníku. Pro pěší (např. i do sokolovny) však bude mnohem bezpečnější využít průchod ulicí Divadelní. Tento stav potrvá od 9. května do 10. července.

Výměna vodovodu znamená i odstávky v dodávce vody. Ty plánované budou oznamovány předem, může se však stát, že vlivem prací dojde k havarijním poruchám. (Zdeněk Rajm)

semiisko

Bozkovské prameny aneb oblíbené povídání V. Zieglera

Na severním okraji obce Bozkov se nacházejí Bozkovské dolomitové jeskyně. V obci se nachází studánka U Matičky (475m n.m). Kousek za obcí se nachází

Pramen bozkovského vodovodu (503m n.m.). Dnes značně zanedbaný odtok z pramene, který byl po mnoho desítek let jediným zdrojem vody pro Bozkovský vodovod. Jeho vydatnost však nestačila nárokům obce a proto byl na konci 20. století postaven vodojem na Vrabčím rynku nad hřbitovem a k němu vybudován přivaděč vody z Kramářovy vyvěračky od bozkovských jeskyní. Pramínek vytéká v kopřivách pod polní cestou z Bozkova do Jesenného a Roztok, ani ne 200 metrů za posledním domem. Vede kolem něj modrá turistická značka a cyklostezka.

V blízkosti Bozkovských jeskyní se nachází Kramářova vyvěračka (434 m.n.m.). Kramářova vyvěračka s vydatností 1 - 1,5 l/s odvodňuje Bozkovské dolomitové jeskyně. S jeskyněmi je propojena přes neprůchozí sutě. Jednotná hladina podzemních jezer v jeskyních je uměle udržována na kótě 440 m n.m. (5 m pod původní úrovní). Vlastní výtok z vyvěračky je o něco níže. Nachází se v lese, pár desítek metrů pod provozní budovou jeskyní. Část vody vyvěračky je jímána jako zdroj pro bozkovský vodovod.

Všechny tyto prameny jsou považovány za geologické lokality národního významu a hydrogeologické lokální zajímavosti.

Na povrchu se místo původní květnaté bučiny s habrem a javorem nachází smrčina s modřínem a břízou. Na jaře se objevuje bohatý porost bledule jarní (*Leucojum vernum*).

V jeskyních se vyskytuje několik druhů netopýrů – netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr ušatý (*Plecotus auritus*), netopýr černý (*Barbastella barbastellus*) a vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Zdejší prameny jsou ovšem také zajímavé z hlediska kulturního. Kaple a studánka U Matičky v Bozkově je místo, kde u nynější kaple vyvěrá pramen chutné vody. Po třicetileté válce, v době, kdy k bozkovské Madoně začaly putovat davy poutníků, se začala prameni připisovat uzdravující síla. V kapli, kterou nechala vystavět obec v roce 1900, je umístěna socha Panny Marie. Rozhodně zdejší prameny a pamětihodnosti stojí za to, abyste je navštívili.

/ Václav Ziegler pro stránky Geoparku Český ráj

vrchlabí

Rozlomený kontroverzní kříž z roku 1944, který byl u Kořenova na Tanvaldsku, převezla správa KRNAP do muzea ve Vrchlabí. Potvrdil to mluvčí správy Radek Drahný s tím, že o dalším osudu kříže zatím není rozhodnuto.

„V úvahu přichází všechny možnosti, reinstalace, uložení v depozitáři, zničení,“ řekl Drahný. Už dříve o kontroverzní památník vztyčený za II. světové války místními Němci projevila zájem také muzea v Liberci a Ústí nad Labem pro chystané expozice.

Žulový kříž byl na kopci Hvězda u rozhledny Štěpánka na pomezí Jizerských hor a Krkonoš. Někdo ho vyvrátil mezi půlnocí a ránem v sobotu 25. března. Kříž se při pádu rozlomil na několik kusů, zabývá se tím i policie. Zatím nezjistila, kdo kříž vyvrátil. „Vyšetřování stále probíhá,“ řekla regionální mluvčí policie Dagmar Sochorová. Kontroverzní kříž byl i v minulosti opakovaně terčem útoku vandalů a nepo-mohla ani vysvětlující infotabule, která byla u něj od roku 2018. Podle údajů na tabuli žulový Železný kříž s hákovým křížem uprostřed vztyčili místní Němci v květnu 1944 "na památku padlých příslušníků říšské branné moci a zbraní SS z Kořenova a okolních měst a vesnic". Po válce Češi nejprve odstranili z jeho středu hákový kříž a posléze Železný kříž rozlomili a shodili ze svahu dolů.

V roce 2011 někteří místní nadšenci a příznivci vojenské historie části rozlomeného kříže našli, vynesl a znovu sestavili. Kříž pak byl, jak je uvedeno na infotabuli: "zřejmě záměrně mylně prezentován jako tzv. Maltézský kříž - symbol obětí II. světové války". I když byl kříž obnoven ilegálně, obec se ho tam rozhodla ponechat s vysvětlujícím komentářem: „Kořenovský žulový Železný kříž představuje nepochybně symbol třetí říše, jeho ponechání na místě však svědčí o sebevědomí, toleranci a dobré vůli obce Kořenov, vlastnostech, které

by po každé válce měli vítězové projevovat vůči poraženým,“ píše se v jedné jeho části. (Genus, foto *Loužnický zpravodaj*)

#

4. 5. 2023 • UŽ NENÍ TOHO DECHU

Na jaře letošního roku spatřil světlo světa krátký časosběrný dokument o horákovi, který stále žije zapomenuté Krkonoše. Zdeněk Jiříčka (nar. 1937) tráví takřka celý život v rodné chalupě ve Vojtěšicích v Krkonoších a jejím blízkém okolí, ale rozhodně není samotář. V rámci promítání proběhne beseda s autory.
KCEV Krtek od 18 hodin

krkonoše

Hornictví v Krkonoších: měsíční krajina i Jan Šverma

Významnou roli v historii Krkonoš hrálo hornictví, kde nastal velký rozmach dolování v 16. století. K nejvýznamnějším dolům patřily ty v Herlíkovicích, ve Svatém Petru nad Špindlerovým Mlýnem, v Horní Rokytnici, Obřím dole a dnešním Černém dole. Těžilo se především železo, měď, arzen, stříbro a zlato. Důlní podnikání ochromila válka mezi lety 1618 až 1648. Obnovení hornické činnosti v 18. a 19. století už tak intenzivní nebylo; kromě Obřího dolu.

„V současnosti jsou naše nejvyšší hory vnímány jako území jednoho z našich národních parků, tedy jako z přírodovědeckého hlediska výjimečné území a samozřejmě také jako turistický a lyžařský cíl. Mají však také bohatou hospodářskou historii, včetně hornické,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Krkonošské městečko Harrachov je známé především jako horské sportovní a rekreační středisko. Už 300 let se zde drží sklářská tradice a vybudováno zde bylo i muzeum skla. Za sebou má také hornickou minulost, kterou si lze připomenout přímo v Hornickém muzeu. Součástí je i přibližně kilometr dlouhá prohlídková štola vybudovaná za účelem odvážení rud na vozících taženými akumulátorovými lokomotivami. Další štoly, které jsou k vidění na patře, jsou o něco menší. Návštěvníci nejsou odkázáni jako praví horníci jen na světlo na helmě, pohybují se v osvětlených prostorech vysypaných štěrskem.

Důl pod Sněžnou, nejdlehlší část Obřího dolu v Krkonoších, v 50. letech bývala zakázanou zónou. Mezi roky 1951 až 1959 horníci měnili tuto oblast v měsíční krajinu. Na ploše zhruba jednoho hektaru se nacházelo téměř deset

let pracoviště zajišťující činnost v nitru Sněžky. Den co den do podzemí vjížděly vlaky, které vyvážely rudu.

Bergaus v Černém Dole

Hornický skanzen v Žacléři vznikl v areálu bývalého černouhelného hlubinného dolu. Těžba černého uhlí je na Žacléřsku písemně dokumentována od roku 1570. Průmyslová hlubinná těžba byla intenzivně zahájena ve třicátých letech 19. století otevřením svislých jam Jiří, Františka, Marie, Julie a Eliška s těžními parními stroji. Tyto jámy daly vzniknout samostatným dolům, které byly sloučeny v jeden důl Jan Šverma po roce 1945. Z důvodu velké nákladnosti byla těžba dolu Jan Šverma ukončena a v podzemí dolu zůstalo evidováno přibližně 75 milionů tun černého uhlí. Důl je jako jediný v České republice postupně likvidován pomocí zaplnění všech volných prostor stavební hmotou.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

jičínsko

SOBOTKA – Jubilejní 50. návštěvní sezónu zahájíme na Šolcově statku v Sobotce **v pondělí 1. května** ve 14h dvěma vernisážemi. V Galerii Karla Samšiňáka předvedeme ukázkou z jeho sbírky obrazů a grafik, v lapidáriu představíme sklo a porcelán jihokorejské sochařky SongMi Kim Hlavešové. Zazní písně Jaroslava Ježka v podání Michaely Katrákové a Martina Vydry.

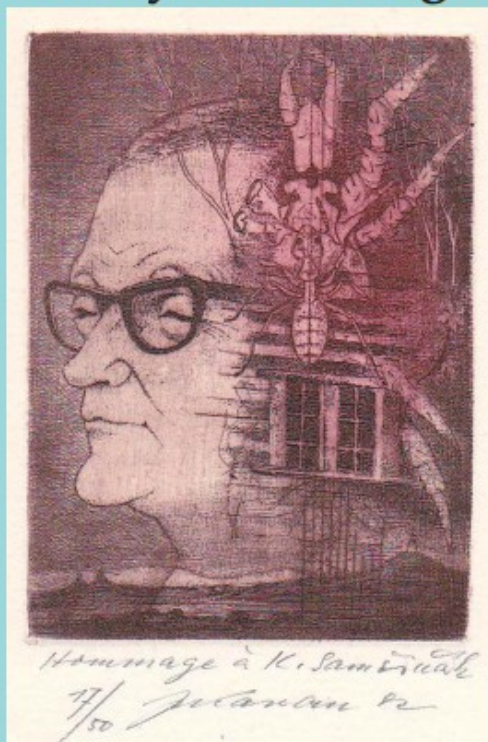
Zakladatel zdejší galerie, Karel Samšiňák, od jehož narození letos uplynulo 100 let, na náš pořad jistě shůry zajistí pěkné počasí a bude-li spokojen, možná udělá i duhu.

/ Sylva a Jan Samšiňákovi, hospodáři Šolcova statku v Sobotce

Šolcův statek v Sobotce - Galerie Karla Samšišňáka

KAREL SAMŠIŠŇÁK

Ze sbírky obrazů a grafik

Výstava k nedožitým 100. narozeninám.

Zahájení 1. května 2023 ve 14 hod.

Zazní písně Jaroslava Ježka.

Michaela Katráková - soprán, Martin Vydra - baryton, klavír.

1. května - 22. června 2023

SongMi Kim Hlavešová

Příběhy a legendy

umělecké sklo a porcelán jihokorejské sochařky žijící v ČR

Šolcův statek v Sobotce - lapidárium

1. 5. - 31. 10. 2023

vernisaž 1. 5. od 14 h

zazní písně Jaroslava Ježka

Michaela Katráková - soprán

Martin Vydra - baryton, klavír

Kterak Jičín ke svému jménu přišel?

🕒 O původu jména Jičina v Čechách existují v podstatě tři teorie. První je odvozena od jména Guty Habsburské, které se říkávalo Jitka- tedy město Jitčino- Jitčin. Tato teorie nemá zvláštního zastání.

🕒 Druhá možnost je odvozena od domnělého lokátora - zakladatele města, jímž mohl být Jíka, takovéto jméno však nebylo v oné době koncem 13. století známo.

🕒 Nejvíce zastánců má teorie odvození od množství divoké zvěře v této krajině- tedy Dičín - Jičín.

🕒 Obrátil jsem se na Moravu, kde jsou obce obdobného jména - totiž Starý a Nový Jičín. Setkal jsem se s ochotou nejprve u p. starosty Starého Jičina Miroslava Klimpara, který mi napsal, že tato lokalita mívala hojnost divoké zvěře, zejména divokých prasat a odtud byl patrně odvozen i název.

🕒 Nejpodrobněji mi napsala Lenka Chobotová, archivářka a badatelka ze SOkA Nový Jičín, která mi poslala četné materiály, a to i v němčině. Pohádkovou teorií je zachráněná dívka Jitkapřed útokem medvěda. V německé literatuře se pak uvádí moravský úřední kníže Břetislav a jeho manželka Jitka ze Svinibrodu. V potaz je brán i možný keltský nebo dokonce germánský původ tohoto jména obce. Vše je už staršího data a problematice se věnovali Fr. Gregor a německý badatel Wilhelm Schramm. Ten uvádí i německé jméno „Neutitschein“, zatímco u nás jsou pro Jičín německé ekvivalenty Jitschin nebo starší Gitschin.

🕒 V Novém Jičíně se však také za nejpravděpodobnější považuje odvození jména obce od „dík“ ve smyslu divoké prase - divočák, díčina neboli divočina.

Snad tato drobná črta povzbudí zájem studentů nebo zasvěcenějších badatelů?

/ Jaroslav Veselý

HARRACHOV – Radnice Harrachově vyzvala ministerstvo financí, aby zbouralo dva domy s nájemníky, které v tomto městě patří státu. Mluvčí ministerstva Filip Běhal, že takový asociální krok odmítají. Starosta města Tomáš Vašíček (SNK - Změna pro Harrachov) řekl, že ani oni nechtějí domy zbourat. Zdánlivě nelogický krok vysvětluje tak, že požadavky města chtějí MF přimět k tomu, aby převedlo byty za symbolickou cenu na nájemníky.

„Cílem je, aby to dopadlo dobře pro lidi. To znamená, aby se stali vlastníky těch nemovitostí a mohli je začít dávat dohromady,“ řekl Vašíček.

Ve sporu jde o dva bytové domy se 14 byty v místní části zvané Klondajk, které byly postavené zhruba před 30 lety pro místní skláře. Státu oba domy předloni přiřknul soud po několikaletém sporu s městem, jenž souvisel s vypořádáním závazků po privatizaci státního podniku Crystalex z 90. let minulého století. Ani toto rozhodnutí ale spor neukončilo. Shodu zatím nenašlo MF ani s nájemníky, kteří odmítají přistoupit na požadované výrazně vyšší nájemné a dál ho platí v původní výši jako předtím městu. V bytech žijí většinou senioři, invalidní důchodci i samoživitelky a už dříve někteří z nich novinářům řekli, že by trojnásobně až pětinasobně vyšší nájemné nebyli schopní platit.

Pozemky pod oběma domy zůstaly městu a radnice nyní tvrdí, že MF nemá takzvaný právní titul k užívání domů.

Radnice proto ministerstvo dopisem vyzvala, aby oba domy zbouralo. To se k tomu nechystá. „MF se s obsahem dopisu neztotožňuje, bourání domů vylučujeme a odmítáme asociální krok navrhovaný městem Harrachov, který by připravil desítky jeho obyvatel o střechu nad hlavou. Připomínáme, že o vlastnickém právu ministerstva financí soud v listopadu 2021 pravomocně rozhodl z toho důvodu, že samo město Harrachov v minulosti nezaplatilo úvěr, který se vázal k výstavbě domů. Tento úvěr muselo zaplatit MF, soud tedy logicky dospěl k závěru, že právě MF je vlastníkem obou bytových domů,“ uvedl Běhal.

Pokud stát domy nezbourá, obrátí se město podle Vašíčka na soud. „Podáme žalobu jednak na zbourání domů, tak na zaplacení bezdůvodného obohacení,“ uvedl starosta. Podle něj jde o náklady města spojené s výstavbou domů, což je podle něj částka přesahující 15 milionů korun. Také ministerstvo se ale domnívá, že mu má město platit za bezdůvodné obohacení. Radnice uvádí, že požadavek státu je deset milionů. „Město Harrachov je nyní ochotné předat MF reálně vybrané nájemné, které se pohybuje kolem dvou milionů,“ uvedla Veselá.

Radnice zároveň tvrdí, že jde o byty, které nebyly nikdy uvedeny na komerční trh a není možné požadovat komerční nájemné. Ministerstvo má jiný názor. „MF po celou dobu k záležitosti přistupuje konstruktivně, když řeší problém způsobený pochybením města. Přitom máme povinnost řídit se přísnou právní úpravou pro hospodaření se státním majetkem. Tato neumožňuje pronájem majetku státu za cenu nižší než tržní,“ dodal Běhal.

Ministerstvo sice v minulosti deklarovalo, že nikomu z nájemníků nehrozí vystěhování, neuhrazené nájemné ale eviduje a jako pohledávku ho bude

prodávat společně s oběma bytovými domy. Nadále domy vlastnit nechce. Prodej obou domů nyní připravuje. Stát už dříve nájemníkům nabídnul domy i k odkupu, což nepřijali. Podle nich celková cena přesahovala 100 milionů, což vzhledem ke špatnému stavu obou domů považovali za přemrštěnou částku. Se státem jednalo i město, které bylo ochotno zaplatit za oba domy 18,8 milionu.
/ Genus

jablonec

Jablonec nad Nisou chce z evropských fondů získat peníze na obnovu funkcionalistické Kantorovy vily, kterou město koupilo před šesti lety. Na obnovu památkově chráněné budovy má město šanci získat 42,5 milionu korun z programu integrovaných územních investic pro aglomeraci Liberec - Jablonec.

Vilu nedaleko jablonecké přehrady nechal postavit lékař Alfréd Kantor v roce 1934 podle projektu Heinricha Kulky, žáka a blízkého spolupracovníka klasika moderní architektury Adolfa Loose. Připomíná slavnou Müllerovu vilu v Praze. Jde o jeden z nejcennějších objektů tohoto stylu v regionu. Radnice, která v roce 2017 za budovu se zahradou zaplatila 8,121 milionu korun, by dům v budoucnu ráda veřejnosti zpřístupnila, zatím se otevírá jen příležitostně.
(Genus)

liberecký kraj

NOVÝ BOR, SVOR – Průjezd stavbou zkapacitnění silnice I/9 mezi Novým Borem a Svorem bude od středy 26. dubna 2023 probíhat kyvadlově. Důvodem

je zajištění bezpečnosti při výstavbě mostu a úpravy křižovatkových větví do Nového Boru.

Do jednoho pruhu bude doprava svedena (ve směru od Nového Boru) za lávkou na Klíč po současný objízdný bypass, který nahrazuje zbouraný most. Aby provoz probíhal plynule, budou semaforey řízeny dynamicky a s ohledem na nedaleké kruhové objezdy bude upřednostněn směr od Nového Boru na Svor. Dopravní omezení by mělo trvat do poloviny srpna 2023.

Stavbu zkapacitnění I/9 zahájilo Ředitelství silnic a dálnic ČR loni v srpnu. Za více než půl miliardy se mezi Novým Borem a Svorem rozšíří silnice na čtyřpruhový úsek. Součástí je také výstavba kruhové křižovatky u Svoru. Práce by tu měly skončit na konci roku 2024.

mladoboleslavsko

Muzeum Mladoboleslavsko nabídne nové výstavy

Romance i tragédie, vzpomínky a informace o přelomových událostech mohou být zapsané v malované výzdobě starých almar. Přečíst je dokáže ten, kdo rozumí jejich symbolice. Muzeum Mladoboleslavsko otevře **v sobotu 29. dubna** výstavu, která příběhy z almar přiblíží široké veřejnosti. Výstava potrvá do konce letošního roku.

Tulipán symbolizuje muže. Růže zastupuje ženu. Ptáček nebo jelen značí svatbu. Psi představují věrnost. Panna Marie zajistí ochranu. Vypadá to jednoduše, ale úplně jednoduché to není. Vzájemná kombinace symbolů a barevnosti na nábytku umí vyprávět mnohem složitější příběh. „Naše nová výstava vás naučí dívat se na staré truhly a almary novým pohledem. Jejich dekor má hlubší význam a rozhodně není jen na ozdobu,“ říká ředitelka muzea Kateřina Jeníčková.

Ve sbírkách Muzea Mladoboleslavsko je historických almar několik desítek a k nim další desítky truhel, židlí i postelí. Většina nábytku pochází z první třetiny 19. století. Nejstarší exemplář je datován rokem 1777. Mnoho starších almar ani není. Jde totiž o kus nábytku, který se do lidového prostředí rozšířil právě až v 18. století. Na výstavě se objeví sedm almar a dvě malované truhly. Další lidový nábytek je k vidění i ve stálých expozicích muzea. Exponáty byly vybírány tak, aby co nejlépe reprezentovaly jednotlivé typy nábytku, jako byly prádelníky, misníky a chlebníky nebo koutnice, a zároveň vyprávěly celou škálu příběhů. Při výběru muzejníci museli přihlídnout také ke stavu vzácných sbírkových předmětů. Některým by plánovaná dlouhodobá prezentace mohla uškodit.

Je pojizerská výzdoba nábytku něčím výjimečná?

„Asi každý kraj by za nejkrásnější malované almary označil ty své. Nicméně je faktem, že malovaný nábytek, který vznikal právě u nás v Pojizeří a také na Turnovsku a v Podkrkonoší, je odborníky etnology skutečně řazen mezi nejkrásnější. Výmalba zdejšího nábytku je tak originální, že na první pohled lze rozeznat pojizerskou almaru nebo truhlu,“ vysvětluje autor výstavy a kurátor sbírky nábytku Pavel Sosnovec.

Pro Boleslavsko bylo od přelomu 18. a 19. století typické tzv. obláčkové zdobení. Šlo o celoplošný složitý dekor, který měl připomínat mramorování. Obvyklá barevnost byla modrá nebo modrozelená. Mladší variantou obláčkových almar byly almary kartounové zdobené drobnými kvítky, inspirovanými látkami s květinovým potiskem, které vyráběly zdejší textilky.

Společně s *Almara Stories* zahájí **29. dubna** v muzeu ještě další dvě výstavy. První - *Být, či nebýt ... ochotníkem!* - bude věnována ochotníkům z Boleslavska. Muzeum ji připravilo k příležitosti 180. výročí prvního ochotnického představení odehraného v Mladé Boleslavi.

Druhá výstava – *Mladoboleslavský graduál Janíčka Zmilelého z Písku* – představí rukopisný liturgický zpěvník z počátku 16. století. „Graduál je jedním z nejvzácnějších předmětů, které ve sbírkách máme. Obsahuje více než 400 pergaménových listů bohatě zdobených iluminacemi Janíčka Zmilelého z Písku. Bohužel jde o dílo, které v podstatě není možné vystavit. Především světlo by mohlo nevratně poškodit zatím velmi dobře zachované iluminace, nezřídka vytvořené i s využitím plátkového zlata,“ doplňuje Pavel Sosnovec. Na nádvoří hradu proto budou umístěny panely s fotografickými reprodukcemi vybraných částí graduálu doplněnými jeho příběhem a některými zajímavými detaily. Všechny výstavy budou k vidění do jara příštího roku.

/ Pavel Šubrt, SM Mladá Boleslav

♦ Ferda Mravenec slaví devadesátiny. Výstava v pražské Ville Pellé připomíná jeho tvůrce Ondřeje Sekoru

Před devadesáti lety otiskly Lidové noviny první epizodu obrázkového seriálu Ferda Mravenec. Autorem legendární komiksově postavičky byl český spisovatel, novinář, kreslíř a ilustrátor knih pro děti Ondřej Sekora.

Návštěvník uvidí originály Sekorových slavných i méně známých knižních ilustrací, jeho novinové kresby a karikatury, ale i loutky vytvořené podle výtvarnickových návrhů. „Ondřej Sekora je několika generacím čtenářů znám především jako ilustrátor a kreslíř. Knížky s legendární postavou Ferdy Mravence a jeho přátel jsou zastoupeny ve většině rodinných knihoven, známé jsou i filmové adaptace. Přesto jsme chtěli Sekorovo dílo představit nově a současně s použitím interaktivních prvků tak, aby byla naše výstava zajímavá pro malé návštěvníky i jejich prarodiče,“ říká Vladana Rýdlová, ředitelka Galerie Villa Pellé.

Výstava, která je otevřena do 14. května, reflektuje všechny důležité autorské polohy Ondřeje Sekory, který nezanechal svoji stopu jen v dějinách české žurnalistiky a literatury pro děti a mládež, ale i v oblastech sportu, divadla, audiovizuálních médií a komiksu. Návštěvníci Villy Pellé se tak mohou těšit na Sekorovy

ilustrace s ikonickou postavu sympatického mravence s červenou puntíkovanou mašlí kolem krku, ale i na dokumenty vztahujícími se k jeho dalšímu novinářskému působení. Překvapivé jsou ukázky scénografických projektů a také Sekorova soukromá malířská tvorba, jejíž nejzajímavější část byla inspirována dílem francouzského výtvarníka Henriho Rousseaua.

Sekorův obrázkový seriál Ferda Mravenec začal v Lidových novinách vycházet 1. ledna 1933. Úspěch knížek s Ferdou Mravencem mu otevřel dveře ke spolupráci s divadlem, rozhlasem a filmem. V letech 1941-42 byl ve filmových ateliérech ve Zlíně v režii Hermíny Týrlové natočen i první filmový Ferda Mravenec.

/ Táňa Pikartová, Náš REGION

bejvávalo

Turnov. Z facebooku Vlasty Salátka

Desná. Z facebooku Jiřího Peterky

Český ráj: Trosky. Vyd. Minerva Praha. Nedatováno

Sázení brambor. Repro *Loužnický zpravodaj*

Antonín Miler

(* 25. 4. 1888 Bakov nad Jizerou, † 11. 11. 1962 Železný Brod)

Syn řezníka a hostinského Františka Milera a Marie, rozené Havlíkové. Po studiích na mladoboleslavské reálce absolvoval učitelský kurz. Svou učitelskou dráhu začal v roce 1907 v Bohdalovicích, pak přešel po roce do Bzí a v dalším školním roce se objevuje mladý učitel Miler v Horské Kamenici. V roce 1910 nastoupil v Železném Brodě, kde působil, kromě vojenské služby v první světové válce, jako učitel obecné, později chlapecké měšťanské školy. Později, po odchodu ředitelky dívčí měšťanské školy Boženy Malinové na zasloužený odpočinek, přešel na tuto školu a stal se jejím ředitelem. František Sochor, učitel a železnobrodský kronikář, na Antonína Milera vzpomínal:

„Pan ředitel začínal u nás už před 1.

světovou válkou jako mladý učitel. Co pamatuji, učil hlavně kreslení a počty, ale také hudební výchovu. Byl člověk mírný, klidný a rozvážný.

Na chlapecké škole byl prý sice učitelem obávaným a přísným, ale u děvčat jako by změkl.

Usměvavý, přívětivý, ale kázeň měl a naučil. Za protektorátu nebylo jednoduché řídit školu, vyhovět předpisům, a přitom si nezadat. Všichni členové učitelského sboru jsme ho měli rádi, neboť jsme věděli, že se na něj můžeme vždy a ve všem spolehnout.“

Antonín Miler se brzy po příchodu do Železného Brodu zapojil do veřejného života. Vstoupil do nově se tvořícího

Pěveckého odboru Sokola a stal se členem a později i činovníkem místního Orchestriálního sdružení. Také začal aktivně pracovat v učitelské jednotě „Budčí“ a záhy se stal členem redakční rady *Sborníku okresu železnobrodského*, který „Budeč“ vydávala. Dále působil v četných dobročinných a sociálních korporacích (Okresní péče o mládež, Československý červený kříž, Masarykova liga proti tuberkulóze atd.).

Po obsazení pohraničí, na podzim roku 1938, přibýlo do Železného Brodu přes tisíc uprchlíků, kteří byli ubytováni v chlapecké škole, v radnici, v domově důchodců, v soukromí v komorách a na půdách. Vaření jídel obstarávaly členky Československého červeného kříže a dámský spolek Vesna, pod vedením Antonína Milera a ředitelky dívčí školy slečny Vlčkové, v kuchyni pod jevištěm v radnici, za pomoci žen uprchlíků. Podobně tomu tak bylo i se stravováním školní mládeže, o něž se Antonín Miler svědomitě staral v době těžkých válečných let.

Působil jako vzdělavatel Hasičského sboru, dlouholetý pokladník a chemický referent v župě. V Hasičském sboru vedl agendu. Pečlivě vedená korespondence, vzorné zápisy o schůzích i svědomité koncepty na přednášky nebo zprávy o činnosti, to vše je důkazem jeho dlouholeté poctivé práce v tomto oboru. Od roku 1945 byl zvolen starostou III. obvodu Palacký v Železném Brodě, okresní hasičské jednoty č. 53 v Semilech a náměstkem starosty této jednoty. Jeho zásluhou bylo vybudováno v Železném Brodě i Brázdovo hasičské muzeum, které po přeměně hasičů na požárníky a změně ústředního vedení v Praze skončilo.

Pan ředitel Antonín Miler zemřel 11. listopadu 1962 a je pohřbený na hřbitově v Železném Brodě.

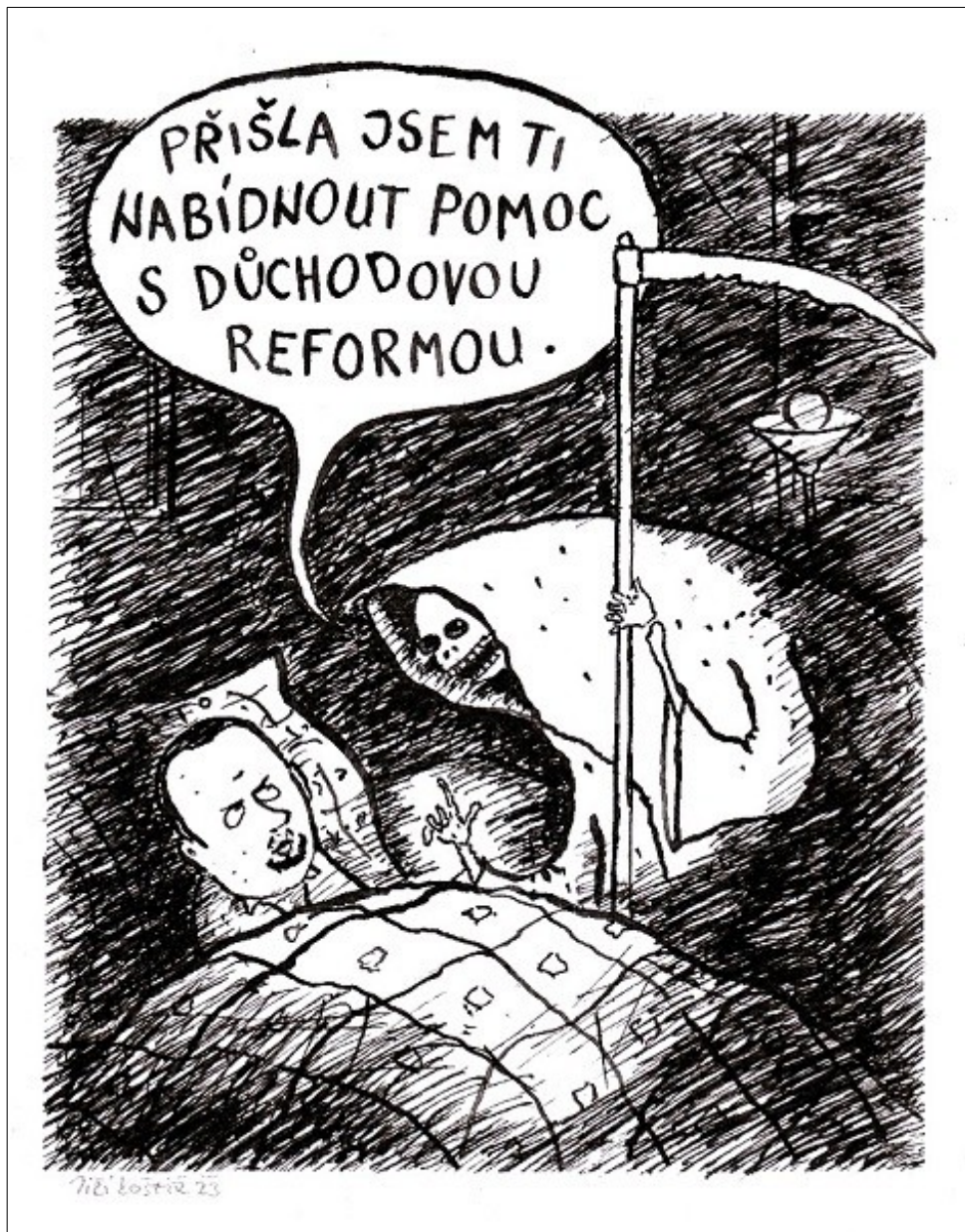
/ David Řeřicha, *Železnobrodský zpravodaj*

pozdní sběr

V pátek 28. dubna zahajuje svůj provoz Lomnická pivovarská zahrádka. V květnu bude otevřeno v pátek, sobotu a neděli vždy od 17 – 22 hodin. V případě příznivého počasí se zahrádka otevře i v týdnu. Tento víkend **v neděli** se otevře již v 15 hodin, pro děti bude připravena "Čarodějnická dílnička" - malování na polštářky a další zajímavé vyrábění. Večer je připraveno posezení u ohýnku. Přijďte ochutnat širokou nabídku Lomnického piva a tradičních specialit!

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj*

Jiří Košťál

příští čtvrtek vychází nové **sorry !**